

Г О Л О В Е

пентрѣ

МИШЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ,

№. 51.

Duminecá 15. Dekemvrie.

1840.

ПЪМЪНТЪЛ МОЛДО-РОМЪНЕСК.

(Джкѣіереа челор ворвите ла Nr. 25)

Къте ши че фелѣ де трактате вор фѣ джкѣіат Цара Ромънеаскъ ши Молдова къ Османіи пълъ дн времеа къприндеріи Константинополълзі, пълъ ла Сълеіман чел таре, пълъ ла Міхаѣ Вітеазъл, пълъ ла алънгареа Търчилор де prin прецізръл Віеніи, ши дпсѣш ачелор тарі історичі саѣ дипломатичі, кърор кіар ши архивеле Порціи лі с'аѣ дескіс, ле есте фоарте греѣ а хотърѣ къ десъвѣршіре, къ кът маї вѣртос поаѣ, пе каріи соартеа неаѣ арънкат дн позиціи де ачелеа, де знде воінд а не дескіде ши пої ростъл саѣ а не тѣшка копдеїл спре а не да врео пърере дн лѣкръріле політичеїи, требѣіе съ къпоащем къ пѣтаї кредінца не поате ажѣта? Съ пѣтъ пе-дѣделеагъ чінева. Наѣ фост пѣтаї Принципателе ромънеїи ачелеа църї непорочїте, каре пѣшїнд ла врези коптракт къ Поарта, требѣіеа съ фїе тѣлцѣміте, дакъ тареле Bezir віневоїеа а спѣне солїлор, къткъ дѣвоїала кътаре де каре фѣсесе ворѣа, с'аѣ фѣкѣт дн скріс ши къ ачѣа с'аѣ пѣс ла архівѣ; іар' а чере вре зп ал доїмеа ексемпларїѣ, врео

копїе де пе асемеіеа трактатърї, атѣта ар фї фост де дѣпшіи. Де аїчі поате гѣчі лесне-орї чїне, къ кътѣ скъмпѣтате се пѣзеа де кътре поартѣ трактателе джкѣіате къ алте пѣтерї ши націи. Історїа Османїлор есте богатѣ де фетѣе де але Мѣфїлор, къ каре ачеїї дїн зртѣ хотѣра дн пѣтеле кредінгеї мохамедане, къткъ трактателе къ къпїи ши къ тоїї некредінчошїи пѣтаї пълъ атѣчї сѣлѣт а се дінеа, пълъ кънд интересъл ісламълзі пѣва пофїі нїмічїреа лор. — Доаѣ треї трактате дїн веакъл ал 15 ши 16-леа джкѣіате днтре Принципателе ромънеїи ши днтре Сълтанї, вѣдеск о деосїбітѣ енерціе націоналѣ а ромънілор, каріи адекъ ши атѣчї, кънд пѣтереа Семїлнеї ажѣсесе дн кълмеа са (сѣпт Сълеіман чел таре), щїеа а дпсѣла респект дїн партеа лор, джкѣт де ши требѣірѣ маї не зртѣ а се сѣпѣне, ачѣаста дпсѣ о фѣкѣрѣ сѣпт копдіїи чїнстїте, каре де ар фї фост сѣвскрісе де кътре о алтѣ націе респектѣїтоаре де дрептърїле неатърїлор, еле ар фї фост дн старе а пѣстра неклінтїтѣ ексїстїнца політїкѣ а Молдо-ромънілор пентрѣ тоате веакърїле.

Мъртѣрісеск, ам къѣтат маї тѣлѣтѣ време, ка съ ажѣпг дн стѣпѣлїреа зпор

лічі зні рѣс нѣ ва фї словод, а се днѣстра дн Молдова, саѣ а ши лѣа врео тошиѣ; 5) Принцѣа Молдовеї (пе атѣнчї Dimitrie Cantemir) ва пѣрта тїтлѣ de сїнгѣр domnitorїѣ неатѣрпат, днѣс ел ва фї аліат ал Рѣсіѣї. Пе знеле ка ачестеа се разїмѣ знїї Пѣблїчїї молдо-ромѣнїї, спре а доведї сѣверенїтатеа ачестор Статѣрї.

Ѣртѣтоареле трактате де паче, пе каре Рѣсіа лѣаѣ днѣкїат кѣ Поарта, кѣурїндеа totdeodatѣ стїпѣлѣдїї пентрѣ релѣдїїле дїн лонтрѣ але амѣелор Приндїпате: 1) Чел дела Кѣчѣк Каїнарѣе (дн Бѣлгарїа) дїн 10—21 Іѣліе 1774, дн ѣрма кѣрѣїа Рѣсіа нѣ пѣмаї Бесаравіа, чї ши амѣеле Прїдїпате Молдова ши Цара ромѣнеаскѣ кѣ тоате четѣдїле шчл. ле дѣдѣ Пордїї днѣдѣрѣнт сѣнт ѣртѣтоареле кондїдїї: а) amnestie десѣвѣршїтѣ тѣтѣрор Молдо-ромѣнїлор, асѣпра кѣрора Османїї пе ачѣа време се днѣвершїзпасерѣ фоарте; б) десѣвѣршїт слобода тѣртѣрїсіре а кредїнѣдїї кредїненїї, репоїреа ши зїдїреа вїсерїчїлор векї; в) дареа днѣдѣрѣнт а тѣтѣрор вѣзѣрїлор рѣнїте дела тѣпѣстїрї ши дела нерсоане прївате, ши днѣснї дн дїнѣтѣл четѣдїлор (везї конвендїа дїн 10 Martie 1779), д) рекѣноацїереа ши респектѣїреа стѣрїї преоцѣдїї; е) словозенїе пентрѣ фамїлїї, де а нѣтеа еши дїн царѣ кѣ тоатѣ а верѣа лор; ф) дела лѣкѣиторї, карїї дн времеа рѣсвоїлѣї аѣ сѣферїт аша тѣлт, а нѣ пофтї дѣждї естраордїнаре, totdeodatѣ кѣ прїлежѣл кѣлецерїї трївѣтѣлѣї овїчнїт, каре ера а се дѣче тоѣ ла дої анї прїп комїсарї ла Константїнопол, аї крѣда де алте претїндерї ши сторѣѣтѣрї; г) „Сѣверенїї“ амѣелор Прїдїпате а Молдовеї ши а Цѣрїї ромѣнедїї, сѣ аїѣѣ фїецѣкаре

dїн трѣншїї агентѣл сѣѣ ла Поартѣ, пе карїї еа — malgré leur peu d'importance, се зїче дн трактат — сѣї трактезе кѣ тоѣтѣл дѣпѣ дрептѣл неатѣрїлор; х) Поарта се днѣвоїеце, ка солїї рѣсѣдїї дн Константїнопол, дн фаворѣл амѣелор Приндїпате сѣ поатѣ фаче ремонстрѣдїї, пе каре се фѣгѣдѣїеце кѣ ле ва респекта. Солѣл рѣсеск днѣс арѣ а ремонстра сїнгѣр пентрѣ некїнїтїа пѣзїре а кондїдїлор легате. Ѣн алт трактат ал Рѣсіѣї кѣ Поарта дїн апѣл 1781 хотѣреце ка, зн ценерал-консѣл рѣсеск сѣ се орѣндѣїаскѣ дн Молдова ши дн Цара ромѣнеаскѣ ка „Чензор“ а пѣртѣрїї Приндїлор. Трактатѣл де паче дїн Іанї дела 29 Дек. 1791 ши 9 Іанѣарїе 1792 хотѣрѣ Dniestrѣл де гранїдѣ днѣтре Рѣсіа ши днѣтре Поартѣ ши дѣдѣ Бесаравіа кѣ тоате четѣдїле, прекѣт ши „Провїндїа Молдова“ сѣнт ачелеаш кондїдїї прекѣт ла 1774 ши 1779 Пордїї днѣдѣрѣнт; кѣ ачест прїлеж нѣ се фѣкѣ помѣнїре деспре ачѣеа кѣткѣ Бесаравіа маї пайнѣ с'ар фї дїнѣтї де Прїдїпатѣл Молдовеї. Трактатѣл де паче дїн Бѣкѣреїдї дела 28 Маїѣ 1812 хотѣрѣ мїжлокѣл Прѣтѣлѣї дела дн-трареа лѣї дн Молдова пѣлѣ ла вѣрсареа ачелїаш дн Дѣлѣре, ши іарѣнї малѣл сѣднл ал Дѣлѣрїї пѣлѣ ла Кїліа ши пѣлѣ ла вѣрсареа сї дн тареа неагрѣ, де гранїдѣ пентрѣ амѣндоаѣ днѣпѣрѣдїїле; дн сѣ корѣїереа сѣ фїе де овїце ла амѣндоаѣ пороаделе; totdeodatѣ Рѣсіа дѣдѣ Молдова дїн малѣл дрепт ал Прѣтѣлѣї, Валахїа таре ши мїкѣ кѣ тоате четѣдїле шчл. Пордїї днѣдѣрѣнт, пе лѣнѣгѣ лѣнѣрїта днѣтѣрїре а „прївїлеїїтрїлор“ амѣелор Приндїпате. Аша дар ачї есте ворѣа нѣ маї де прївїлеїїтрї. — — Дн трактатѣл

*)

деслѣжиторѣ ші ексекутив дела Акерман дін 25 Септ: 1826 Поарта фѣ стрѣнс дндаторатѣ ла пѣзіреа кѣ чеа маї таре скѣмпѣтате але ачелор „Прівілеціѣри“; пентрѣ ачеаста дѣнса хатішеріфеле дела 1782, каре спечіфікѣ ші кезѣнсіеск ачеле прівілеціѣри, сѣ ле днпоіааскѣ ші сѣ ле десѣвѣршаскѣ. Дн прівінда ачеаста прін ѣн трактат деосівіт саѣ хотѣрѣт: 1) Domnii Молдовеї ші а Цѣрїї ромѣнщї, карїї пѣпѣ ачі ера алешї дін воіерїї патріодї, сѣ се алеагѣ атѣсѣрат векилѣї овїчеїѣ кѣ днвоїреа Порції де кѣтре адѣпареа ѣенералѣ а Диванѣлѣї дін чеї маї ѣтрѣнї ші маї дестоїнічі воіерї, алесѣл сѣ фїе репрезентат Порції прін о скрісоаре де рѣгѣмінте, ші дакѣ ачела есте плѣкѣт, Дѣнса сѣл пѣтеаскѣ ші сѣл „днтрѣаскѣ“. Іар' дакѣ чел алес пѣ плаче Порції, днвоїндѣсе „амѣндоаѣ“ Кѣрдїле асѣпра темейрїлор неплѣчерїї, атѣнчі диванѣл прїнципатѣлѣї пѣшеѣе ла о аледере поаѣ. Рангѣл де domn ера сѣ рѣтѣїе ка ші маї пайнте пе шапте анї днтрѣці сокотїці дін времеа пѣмірїї; дакѣ опїніа пѣвлїкѣ дї авеа де ѣнї, еї пѣтеа фї ші дін поѣ алешї; Прїнциѣл пѣтеа фї депѣс сїнгѣр пентрѣ врео пелеціѣре, че тревѣїеа а фї арѣтатѣ ші солѣлї рѣсеск, ка сѣл афле ші ачела вреднїк де о асеменеа педеапсѣ. Прїнциѣл пѣтеа тѣлѣтмі де рангѣл сѣѣ, дакѣ ачеаста о прїїтеа амбеле кѣрдїї; днсѣ атѣнчі ел нїчі пѣ маї пѣтеа фї алес, нїчі авеа дрепт де аледере. Кѣнд скаѣнѣл де прїнц есте вакант, атѣнчі диванѣл прїнципатѣлѣї аледѣ ѣн Каїмакан ка Локодіиторѣ. Domnii ші Боїерїї Диванѣлѣї хотѣреа дѣждїїле анѣале ші гревѣтѣїле Молдовеї ші а Цѣрїї ромѣнщї, днтрѣачеаа дѣншїї авеа а респекта ремон-

етрѣїїле солїлор рѣсеції саѣ а консѣлїлор рѣсеції дн прівінда пѣзірїї прівілеціѣрїлор цѣрїї. Domnѣл ші Диванѣл хотѣреа пентрѣ фїеѣекаре провинціе пѣтѣрѣл ші organizaція Бешлїлор ші а Агелор, кѣт ера ачеаста днпайнте де анѣл 1821; нїчі трівѣтѣл порції пѣ пѣтеа а се днѣлді, чї тревѣїеа а се днтокмі кѣ тотѣл дѣпѣ хотѣрѣрїле Хатїшеріфѣлѣї дела 1802.

Дн трактатѣл де кѣнетеніе дін 14 Септ. 1829 Прїнципателе Молдова ші Цара ромѣнеаскѣ се дѣдѣрѣ іарѣш Порції дндѣрѣпт кѣ ачелеаш хотарѣ шї кѣ ачелеаш прівілеціѣри, кѣт фѣсесѣрѣ днпайнтеа рѣсѣїлѣї. Се фѣкѣ адекѣ днвоїалѣ ші днпрѣтѣтатѣ дндаторїе ка, дѣпѣ че Прїнципателе прін о „капїтѣлаціе“ — аша дар пѣ кѣ дрептѣл армелор, с'ар фї сѣпѣс ла сѣзерепїтатеа *) (suzeraineté, Lehenshoheit, ѣн фелїѣ де јус феудале), іар Рѣсіа ар фї кезѣнсіїт пентрѣ ѣнеле лор (ѣа сѣ зікѣ протекціе!) аша дар' еле тревѣїрѣ, дн пѣтереа капїтѣлаціеї лор, дн пѣтереа трактателор днтрѣ Рѣсіа ші днтрѣ Поартѣ ші дн пѣтереа хатїшеріфелор сѣшї редѣѣндѣаскѣ тоате прівілеціѣрїле ші лїбертѣїїле, прекѣт: словѣда тѣртѣрїсіре а релїціеї, десѣѣѣршїтѣ сїгѣрїтате, ѣн гѣберн „націонал ші неатѣрнат“ ші лїбертатеа пегодѣлѣї перестрѣнсѣ. Прін ѣн деосівіт трактат се хотѣрѣ, ка четѣїїле тѣрчещї не талѣл стѣнѣ ал Дѣпѣрїї кѣт, Тѣрнѣл, Цїзрїїѣл, Брѣїла шчл. кѣ днѣтѣрїле лор сѣ се деа Цѣрїї ромѣнщї дндѣрѣпт, ка

*) Сѣзерепїтатеа ші сѣверенїтате: че дѣрѣ де-лікат а те анѣка сѣ скрїї асѣпра ачестор доаѣ еспресїї дн прівінда Молдо-ромѣнїей! Пѣвлїчїції молдо-ромѣнїї ѣазѣ кѣт ле ѣор десѣшї. — —

знеле че Поарта дн пзтереа „капиглаціей“ пз авксе дрепт а ле кзпрінде вреодатъ. Търіле съ държмаръ кз kondiціe, ка нічі одатъ съ пз се рестаторнічеаскъ. Кзпкъ дн ачелаш трактат с'аѣ хотържт, ка стъ-пжпуреа Domпілор съ ціе дн віиторіѣ не тоатъ віаца, афаръ дакъ еі ар тълцеті саѣ дін врео віпъ с'ар депне, ка поарта съ пз сѣфере нічі днтр'ѣн кіп вѣтъмареа прівілеціѣрілор дн Прінціпате, ка нічі зп тѣрк съ пз маі поатъ лѣккі дн Цара ротжпнеаскъ ші дн Молдова, кз зп кзвжнт тоате пжпкѣріле трактатлзі дін Adriano-пол, не сжнт кз тълт маі де апроане кз-поскзте, де кжт съ факъ тревзінца а ле маі дншпа ші астѣдатъ де атѣрзптгел. Фрагментгел че днпѣртъшисерѣм дін „Ма-пбалл“ Длзі професор Аарон днтрѣ зпвл дін пѣмеріі ачестеі фоі а поастре, фаче дн прівінца ачеста дестгел тревзінцеі че-тіторілор поцрріі. Че ва маі адѣче времеа ші апіі кз сіне? Каріі вор трзі, вор кз-поаще ші вор днкіде зшіле дѣпъ поі. —

ПАЧЕА КАСНІКЪ.

(капет)

Дѣпъ кзпніе, лѣжнд зпвл кѣтре ал-тгел о дндрѣспѣлъ фѣръ сѣіалъ, пз пѣ-зеск кзвіінца дн маніера лор, зйтъ ачѣ лзаре де сѣмъ, ачѣ рѣшнаре прін каре щіа ініміле лор съ се іѣвѣскъ; акѣм пз се маі гѣтеск, пзмаі днгріжеск съ плакъ спре а фі іѣвіці.

Ворвеле челе проасте ші греле стжлг, дін рѣдѣчнъ чнстнрѣ ші пріетеніѣ дннтре соціі; се чѣртъ пентрѣ німікѣрі ші рѣсѣ-фалъ рѣсѣларе пентрѣ німікѣрі.

Нз е ачаста історіа а маі тълтор кѣсѣ-торіі непорочіте? Аіѣъ дар кѣсѣторціі, тогдазна, фіе сіпгѣрі саѣ кз лѣте, о сѣіѣ-лъ ші чнстнре пріетеніѣскъ зпвл пентрѣ алтгел; пѣстреже дар драгостѣ лор, акасъ саѣ дн адѣпѣрі, флоарѣ ачѣ де рѣшнe ші де невіновѣціе каре есте фертекжл чел маі трѣгѣтор а іѣвіріі. Чѣ маі тікѣ вѣ-тѣмаре де делікатедѣ тѣкар, чѣ маі зшѣ-рікѣ некзвіінцѣ дннтре джпшій, есте о ло-вітѣрѣ, че ісѣнже ферічірѣ каснікѣ ші дн фаче о ранъ невіндекатъ пентрѣ тѣлтъ време.

Ла фаміліле адеѣрат крещнне, дом-пеще ачеѣшій вѣзпъ воінцѣ ачеѣшій вреднічіе дн зртѣрі кѣтре копіі ші слѣці. Тоатъ дожана, тоатъ порѣ-ка, тоатъ пѣнерѣ ла кале съ се факъ кз дѣхжл влжндегелор, ші нічі'одатъ кз вор-ве проасте. Вреі ка копіі тѣ съ се дн-веде а се сѣпне даторіі дін іѣвірѣ де чн-сте? Нзї днфрѣнта пентрѣ грешалеле лор ніч'одатъ де фацѣ кз алціі, чі аратъ фіенже кѣрзіа, ла о парте, пѣкзвіінца зр-тѣріі сале. Прін крѣцареа ачаста, веі кж-щіга драгостѣ лор ші сѣпнерѣ ва ажѣ-це плѣчере ла джпшій. Кѣчі асфел не пнержанд німік дін чнстѣ лор днпнпѣтѣ алтора, пз се фак де ватжокѣрѣ, че іар скѣрѣ ші ар прічнзп тѣрѣрѣрі дн каса та.

Вреі съ те рѣдчн пжпъ ла ісворѣл тікѣлошнлор касніче? Інтрѣ дн каса зп-де татгел ші пзма аша де пѣднп пѣзеск кзвіінца ші оменіа, кжт дшн днпѣтѣ грешалеле фѣръ рѣшнe де фацѣ кз копіі. Негрешнт кз пнде копіі віне пѣскзці вор тѣчѣ ші вор роші; днсъ ачѣстѣ сѣіалъ, ачѣстѣ тѣчере пз ва пѣтѣ депѣрта дела джпшій о зрѣ фѣръ воє пентрѣ пѣскѣто-

рїи лор. Мерци, интръ ла о фамилие знде
фрацїи ши сзрорїле їзвек а се окъражъ
нъла не алтъл кїар ши дп окїи пзрїнцилор,
каре се зїтъ дп глзтъ ши дп лїнїще ла
асемепъ прївелїще трїстъ. Аколо тотдеа-
зна вор фї десгїнате сзфлетеле пзкъте
пентръ асе їзвї. Маї интръ дпкъ ши дп
каса, знде стъпжпа, фїнд тотдеазпа некъ-
жїтъ, чъртъ ши окъраце не дпчетат слъ-
циле: дп ачф касъ нъ ва стълїцлвї вїне
квжптарф; слъциле зръск ши клеветеск
не стъпжпїи лор; порокл касї аценцїа
есте втъмат дп темелїа са.

Нъмаї ачела, каре шїе съ чїнстъскъ
не алцїи, се чїнстеще дїп протївъ; слъциле
саъ сзпзшїи слъвек маї мълт дпгъцїмъ
дп вїртзте декжт мърїмъ дп рапг.

Алт мїжлок де а пззї пачф каспїкъ
стъ: дп а депърта тоатъ не дп-
кредерф. Дптръадевър, джнд кїва къ
аре кзкъте, дп дпкзръжъм ка съ се чїн-
стъскъ не сїне дпсзшїи: апої орї каре се
чїнстеще не сїнешї, се теме де а фаче
фанте кареї а джк не чїнсте.

Късъторїцилор, каре ацї фкът о ле-
гътзръ сфжнтъ пентръ тоатъ вїаца, фачецї
ка кзръценїа їнїмї съ домпескъ дптре
вої; нъ въ префачецї пїчї одатъ; нъ въ
некъжїцї зпел не алтъл пїчї дїп глзтъ;
нъ въ дпшълацї зпел не алтъл прїа пїчї
мїнчзшї саъ прїп вїкленї каре вої ле кре-
децї невіновате. Нъ ворвїцї дптре вої
декжт лїмба кзръценїи десъвзршїтъ, лїм-
ва сендерїтъцїи: кз ачеаста въ вецї асїгъ-
ра одїхпа сзфлетзлвї, лїнїщф концїнцїи.
Нїчї одатъ зп ал треїлъ нъ се ва пзтъ
дпсжпвї кз рзътате дптре вої: пзртарф
де ворве а зпвї мїнчїнос, нъ ва деспзрцї
сзфлетеле воастре зпїте; венївл жалзвїи

шї а вьпжелїи нъ ва отрзвї пїчї де кзп
пачф де каре въ вькзрацї, къчї, че соартъ
маї трїстъ декжт ачеза де анъ дпдрезлї съ
се дпкрфзъ чїнева пїчї кїар дп персоана
дп актрїа браце се одїхнеще! Дакъ пе-
дпкредерф жалзъ дпшї апрїнде фоккл съф,
пїмїк нъл стїнде ши арсзра мїстзїтоаре-
лор еї флакзрї нъ се ва шерце кз времеа.

Пъзеще тот ачезашї грїжъ де а рзпї,
прїптр'о їзцфлъ, дела копїи тьї дпкредер-
ф че еї аф дп тїне. Ласъї ши дп греша-
леле лор съ се арате тот дезпа сендерї,
кзрацї ла їнїмъ; їа сеама ка стръшпїчїа
та чф песокотїтъ съ нъ факъ дїп тржп-
шїи пїнде префкъцї. Дп чїне се вор дп-
кредїнга еї, кжнд їнїма лор есте сїлїтъ съ
се дпкїзъ дїп пайнтъ пзрїнцилор лор? Не
маї авжнд дпдрзгїлъ спре ашї деско-
перї аджккл сзфлетзлвї лор дпчетзъ а-
семепъ де а авъ кредїнцъ дп драгостъ та.

Дакъ дорецї ка съ нъ се слъвекъ
легътзрїле де дпкредїнцаре дптре бзрват
шї невасть, дптре пзрїнцї ши копїи, дп-
тре фрацї ши сзрорї, дптре стъпжпї ши
слъцї, чїнстеще чеа че ве зї взп ла джп-
шїи, лавдъ дарзрїле чеї деосевек ши те
пъзеще а скоате дїп аджккл зїтзрїи греша-
леле челе векї; дпкредїнцарф пїере-
кжнд вр'о мжвъ сфжшїе вълл къ каре
с'аф аконерїт де кзтре окїи поцзрї помє-
пїрїле челе дпгїмноасе. Тацї ши мзме,
їзгонїцї дїп каса воастръ дпфрзнтзрїле
пентръ вїаца трежтъ, ши нъ лъсацї не ко-
пїи саъ слъциле воастре ка се ле аскзлте.

Дп сфжршїт чф дїп зрмъ кезъшзїре
пентръ пачф каспїкъ есте о тъчере сфжн-
тъ пентръ тревїле дїп лъзптръ а
касїи. Лецф чф дїпжї а орї кзрїи касъ,
съ фїе а нъ скоате пїчїодатъ дп лъме таї-

пеле ши интересриле че се атинг де фами-
ліі. Късьторіцілор, темедивъ де а дн-
пъртъши алтора, тькар ши пърінцілор,
тайна че требзе се о щіці пѣмаі воі. Тъ-
черѣ, аскъпъ де кътре окіі лѣміі алтарѣл
Ферічіріі каспиче ши с'ѣі фіе зід де апъра-
ре. Дъпъ че с'а спарт одагъ ачест лъ-
канш, днчепе пѣмаі декът а пѣвълі дн ка-
са поастрѣ къріозитатѣ стрѣнілор, зави-
стіа, рѣзтатѣ, клеветірѣ, сѣйтѣриле лор
челе фъръ пѣс, ши атѣачі, с'а дѣс ши о-
діхна поастрѣ. Деспоеці де хаіна таі-
ніі, вом ста голі ши вом фі де рѣсѣл оа-
менілор.

Am dat odatъ тайна поастрѣ алтора?
Нѣмаі сѣнтем стѣпкъі дн каса поастрѣ;
стреініі вор стѣпкъі дн локѣл пострѣ.

Слѣціле воастре, копіі водріі съ пѣ
скоацѣ піч'одатъ афарѣ дн каса воастрѣ
пічі тькар лѣкрѣриле челе маі пічі сѣѣ
не-віновате че се днтѣмпль днтре воі.
Фѣці де отѣл каре днчепе пѣмаі декът
а повесті, ла орі чіне днтѣлпеще, чеѣ
че а азіт: піще ворѣе зісе фъръ пічі зп
гънд пентрѣ піще лѣкрѣрѣрі пѣцін днсем-
пате днсіне, де тѣлте орі аѣ сепънат дн-
хоніѣ днтре фамиліі. Дар дака воеціі ка
алціі сѣ'ціі пѣлѣскѣ тайніле пѣзеще ши
тѣ не але лор. Нѣ алерга къ не астѣм-
пѣраре дъпъ ачеѣ че се днтѣмпль дн
оранш сѣѣ се ворѣеще пріп касе стреіне,
нѣ рѣдіка вълѣл каре акопере тайнеле со-
цілор. а пърінцілор ши кеіар а копіілор.

Орі дн каре позіціе тѣ веі анѣза о
Дѣмнезеѣл міеѣ! дѣмі мінте ши днцеле-
пчѣле ка се пѣ тѣрѣр вр'одатъ пачѣ ла
пічі о фамиліе. Ферічірѣ ши пачѣ а тѣ-
тѣрор фіілор тѣ есте скѣмпъ днаінтѣ та;
фѣ ка ачеѣ се фіе ши днаінтѣ тѣ асеме-

пѣ де скѣмпъ, спре а тѣ пѣтѣ днфѣціша
дннаінтѣ та къ къцет кърат.

Дн черкѣл дн лѣвнтрѣ а фамиліі ме-
ле, дн каса тѣ ла тоці аі міеі воіѣ да
днтѣѣ пілѣ де драгосте, воіѣ рѣспѣнді
днкредіңарѣ зпѣл кътре алтѣл; воіѣ дн-
тетеѣ ферічірѣ зпіріі каспиче, каре есте
зп раіѣ пѣтѣнтеск ши пе каре тѣна тѣѣ
поате сѣ'л кълтівезе орі сѣ'л стріче. Дар
воіѣ фі еѣ прічінѣторѣл тікѣлошіі теле?
Нѣ, Дѣмнезеѣл міеѣ; еѣ тѣ воіѣ десѣрѣ-
ка де аплекѣриле теле челе стрікате, де
овічеѣриле теле челе реле; ши пѣ воіѣ дн-
чета а те рѣга спре а тріміте віне-къѣдн-
тарѣ та асѣпра сѣргѣіңцелор теле. Дѣм-
незеѣле де віне фѣкъѣтор ши пѣрінтеле лѣ-
міі, повѣдѣеще пе іѣвціі міеі, дндредѣѣ-
зѣ панші лор пріп днцеленчѣл та, віне
къвінтѣзѣ днтрепріндеріле лор дн віа-
да ачаста, ши акопере іңтересѣриле лор къ
анѣрѣтоареле тале аріпі.

(Din Mediѣдііле реліціоасе дела Бъзеѣ.)

МЪРТЪРІСРЕ!

I.

Міністрѣле пре сѣінте пѣрінте днzeit
А домпѣлѣі пѣтеріі дрептѣле слѣжітор,
Тѣ міѣлокѣл зеімеі ла чер пентрѣ пѣтѣнт
Де реле де грешале тѣ зпн кърѣцітор.

II.

Де че пѣ поч пе лѣме гѣсі еѣ о фііңцѣ?
Товарѣш, сод, пріетіп, ка днѣер ла аст кін?
Де че пѣ афлѣ оаре зп сѣфлет къ кредіңцѣ,
Сѣмі щіаргѣ асте лакрѣмі сѣ кърт ал міеѣ
сѣспіп?

III.

Де пѣлѣг ла зп пріетіп, ел іазтѣ, ел врѣж-
танш.
Мѣ 'нтриабѣ, іспітееще, афлѣ, ши м'аѣ вѣндѣт.

Ачел чел ацѣтасѣт, ачела маї пїзмаш
 Ач лок de тѣлцѣміре фадарник саѣ фѣкѣт
 IV.

Ла сексѣл фетеіеск, задарник кат крeдїнцѣ
 Ын секс ковїт, молатїк, dedat ач слѣбїчѣнї,
 Че фата са о креде кѣнд калкѣ пе крeдїнцѣ,
 Есте мїріасѣ лѣмеї шїцѣ фаче 'н пѣтѣчѣнї.
 V.

Мїнїстрѣле преа сѣїнте, пѣрїнте ачzeit,
 А domпѣлѣї пѣтерїї дрептѣле слѣжїтор
 Тѣ, мїжлокѣл zeїмеї ла чер пентрѣ пѣтѣнт;
 De реле, de грешале тѣ вѣн кѣрѣдїтор.
 VI.

Авѣтам еѣ пе лѣме зп дѣх дела патѣрѣ
 Формат шї ел дїн сѣнцѣ, менїт а пе 'нлеснї.
 Кѣ ел крескѣ недежде пѣрерїле ач фѣрѣ
 Кѣ ор ч'амѣрѣчѣне дѣхѣл тѣва ївї
 VII.

Депѣсѣтїам сѣлїнда сѣ 'нпак аст дѣх ла
 тоате;
 Прїн пердерї, невоїрї, трѣде неконтенїт
 Фѣчеам алѣї вроїнцѣ тѣлт — пе кѣт сѣ
 поате

Дар отѣл че пѣї вѣн, е реѣ пѣтаї de кѣт.
 VIII.

Шї времеам доведїрѣ кѣ дѣхѣл пѣлгѣрїт
 Ла драгосте кѣ зрѣ ел вре а сѣ плѣтї,
 Шї кѣ dorїнцѣї есте сѣ плѣнт неконтенїт,
 Кѣтѣнд фелїѣрї de рѣле сѣ' мї поате вѣелтї.
 IX.

Ач мїне ачтрїстареа сѣдї roade de плѣнс,
 Ач мїне сѣ зпѣлцїсѣ к'отрава-тѣрѣчѣне
 Ач локѣл че тѣ паце еѣ ле фѣсѣїз препѣс
 Шї тодї прїн околїре мї арагѣ зрѣчѣне.
 X.

Мїнїстрѣле преа сѣїнте, пѣрїнте ачzeit
 А domпѣлѣї пѣтерїї дрептѣле слѣжїтор
 Тѣ, мїжлокѣл zeїмїї ла чер пентрѣ пѣтѣнт;
 De рѣле, de грешале тѣ вѣн кѣрѣдїтор.

XI.

Аскѣлтѣм аст дїн зрїтѣ тѣртѣрїсіре дреа-
 птѣ.

Шї дѣ фѣгѣдѣеїемї пе дарѣл каре порцї,
 Пе семїле крeдїнцѣї че лецїа неаратѣ,
 Па їадѣлѣї кѣмпїре, пе дѣхѣл челор торцї.
 XII.

Пе таїна дїнтре тїне кѣ вѣнѣл Дѣтнезѣѣ,
 Пе жѣртвеле преа сѣїнте че лѣї тѣ ле 'нкїнї
 Шї ач сѣзрїнїт de тоате пе кїнѣл че ам еѣ
 Те жѣр пѣрїнте сѣїнте, зтѣврїт de серафїмї.
 XIII.

Фѣгѣдѣеїе одатѣ ш' аскѣлтѣмї тѣїнѣїреа,
 Кѣ поцї сѣ фачї шї мїе ачеїа че еѣ чер.
 Еѣ de прїнос депѣн шї зїле, шї авере
 Шї сѣфлет шї пѣтѣнт, шї локѣл меѣ дїн чер.
 XIV.

Аша, депѣн пе тоате; пѣрїнте фѣт аст вїне,
 Нѣ те 'нкредї ла фрѣнте кѣ вїнѣ еѣ пѣ сѣнт,
 Пѣкатѣл, фапта реа пѣ саѣ дѣлѣт de мїне,
 Аскѣлтѣ, фѣ зп вїне шї тѣ п'ачест пѣтѣнт.
 XV.

А глоателор пѣкате пелецїрїї преа реле,
 Че се дескопѣр дїе шї чер а сѣ ерта,
 Тѣ зїчї кѣ аї пѣтере прїн рѣгѣчѣнї а челе
 Орї кѣт вор фї de крѣде пе тоатѣ а ачдрѣ-
 пта.

XVI.

А ачдрѣпта ачеле крѣзїї, сѣнцѣрї, оторѣрї,
 Вѣнѣзѣрї, ходїї, прѣдѣрї тоате кѣте воецїї,
 Сѣ скоц пе om дїн їадѣрї, с'адѣчї пе черїзрї
 позрї
 Сѣ 'н тречї шї мещешѣгѣл ач воалеле трѣ-
 пещїї.

XVII.

Аї фї мїнѣне 'н лѣме, аї фї ка Дѣтнезѣѣ
 Пѣтернїк пссте тоате, дїн орї шї че маї тѣлт.
 — Десфѣ амѣрѣчѣнеа ш'а сѣфлетѣлѣї мїеѣ,
 Сѣ стрїг ач тоатѣ лѣмеа, Пѣрїнтелеї преа
 сѣфнт.

дела Іашї.

N. Іестратї.